

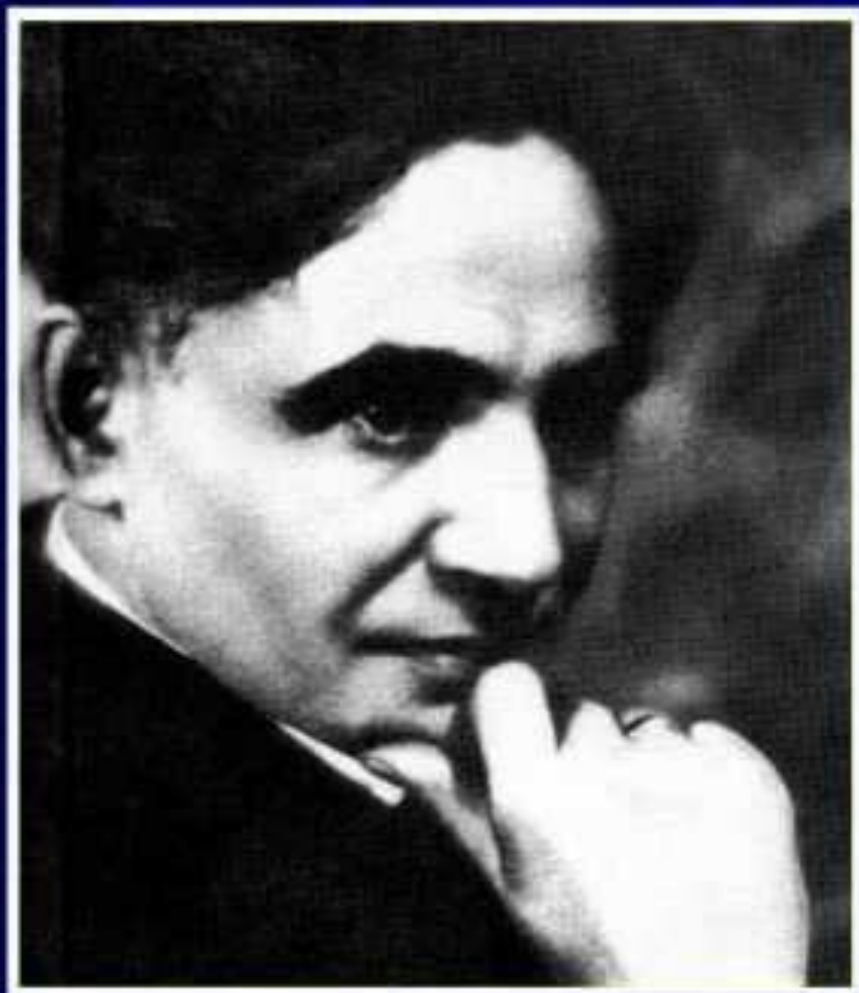
Лесь Курбас

Він не ходить, а ніби танцює, ніколи не мовчить, бо коли навіть слухає, то вогнем своїх карих очей відображає почуте.

Н. Самійленко

Олександр-Зенон Степанович Курбас

- 25 лютого 1887 р. — народився в місті **Самбір** у родині акторів галицького театру Степана та Ванди Курбасів (за сценою Яновичі).

Батько його, хоча й був мандрівним українським актором, проте і в бідності своїй прагнув дати Олександрові гарну освіту.

- Навчався в **Тернопільській гімназії**, потім у **Віденському університеті** (вивчає германістику й славістику. Записується на філософські й теологічні студії). У Відні закінчує драматичну школу вільного слухача при Віденській консерваторії. 1908 р. у зв'язку зі смертю батька, Курбас переводиться у **Львів на 3 курс університету**. Вивчає українську й німецьку філологію.

- З 1912 р. — працює в гуцульському театрі Гната Хоткевича. У тому ж році починає працювати в театрі «Руська бесіда». Грає у фарсах, оперетах і в операх.
- Жовтень 1915 р. — Л. Курбас засновує в Тернополі перший стаціонарний український професійний театр **«Тернопільські театральні вечори»**
- 1916 — починає грати в київському театрі М. Садовського.
- У 1917 р. був відповідальним секретарем тижневика «Театральні Вісті».

•1 травня 1919 р. — об'єднання Першого театру Української Радянської Республіки ім. Шевченка з «Молодим театром». Утворюється перший театр **Української Радянської республіки імені Шевченка** Головний режисер — Лесь Курбас.

•Червень 1919 р. — Курбас створює першу **українську музичну драму** разом з М. Бонч-Томашевським. Починає підготовку до постановки опер «Галька» С. Монюшко і «Тарас Бульба» М. Лисенка.

•1920 р. — група акторів на чолі з Курбасом виходять зі спільного театру ім. Т. Шевченка й створює **Кийдрамте** — Київський драматичний театр.

•1922 р. — Курбас у Києві засновує Мистецьке об'єднання «**Березіль**».

•Лесь Курбас був засновником спочатку політичного (1922–1926), а потім і філософського (1926–1933) театру в Україні. У виставах свого філософського театру «Березіль» (Харків) Курбас малює весь світ, де головним стає особлива довіра до життя людини у всіх його суперечностях. В листопаді 1922 у Києві в державному народному театрі відбулася прем'єра вистави Т. Шевченка «Гайдамаки» (режисер Л. Курбас).

•В червні 1924 Всеукраїнське кінофото управління запросило його на один рік режисером до **Першої державної одеської кінофабрики.**

•1925 р. — Лесь Курбас перший у радянському театрі отримав театральну медаль Парижа.

•Одружується з **Валентиною Чистяковою**.

•1926 р. — Всеукраїнська театральна нарада ухвалює рішення про перейменування київського театру «Березіль» у Центральний український театр Республіки, театр переїжджає в Харків.

- 5 жовтня 1933 р. — Курбаса усунули від керівництва театром.
- 26 грудня 1933 р. — Курбас працює в Москві над виставою «Король Лір» Міхоелса. Там його заарештовують. Курбас потрапляє в табір Біломорсько-Балтійського каналу на Медвежій горі (Архангельська обл.). Пізніше за доносом О. Алексєєва його переводять у табір суворішого режиму на Вянь-Губі, потім — на Соловки.
- 3 листопада 1937 року Леся було розстріляно в урочищі Сандоморх, на 16-му кілометрі траси Медвежегорськ-Повенець, Карелія.

Пам'ять

Леся Курбас - фігура світового контексту, він - один з лідерів українського Розстріляного Відродження.

- 21 грудня 1991 р. Кабінет Міністрів України постановою № 367 скасував постанову Ради Народних Комісарів УСРР від 17 грудня 1933 р. «Про позбавлення Л. Курбаса звання народного артиста УСРР»

- 1989 року на фасаді Харківського державного академічного українського драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка було встановлено меморіальну дошку в пам'ять про Леся Курбаса, а «Мала сцена» театру знову отримала назву «Березіль».

- Львівський академічний театр названо на честь Леся Курбаса

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ